

Rezumat

al proiectului din cadrul proiectelor multilaterale FP7 ERA.Net RUS Plus (2018-2020) 18.80013.16.02.01/ERA.Net "Dezvoltarea unei metode de îmbunătățire a proprietăților materialelor prin combinarea deformării plastice în volum și la suprafață",

director proiect dr. hab. Daria GRABCO, Institutul de Fizică Aplicată

Scopul general al proiectului:

Conceptul general al proiectului este de a dezvolta o abordare unificată a studiului mai multor procese diferite în care este indusă deformarea plastică intensivă (severă): procesele convenționale de micro deformare plastică intensivă (mDPI), procesele de deformare în apropierea interfețelor de frecare în timpul testelor convenționale de frecare uscată.

Obiectivele proiectului:

1. Dezvoltarea tehnologiei de obținere a probelor supuse deformării plastice intensive în volum cu tratament chimic ulterior pe suprafață transversală pentru a evidenția un gradient de nanostructură a materialului din apropierea suprafeței deformate a probei.
2. Importanța cercetării propuse este că rezultatele obținute în cadrul proiectului vor fi utilizate pentru obținerea caracteristicilor mecanice îmbunătățite necesare ale implanturilor dentare din oțel anticoroziv AISI 316L de înaltă calitate.

Rezultate obținute:

Pentru oțelul austenitic AISI 316L a fost studiat efectul mai multor metode de microdeformare plastică intensivă (mDPI): indentare instrumentală, cvasistatică și sclerometrică, asupra microstructurii amprentelor și scratchilor, reliefului suprafeței în vecinătatea lor, precum și asupra valorii nano- și microdureții în funcție de valoarea sarcinii aplicate. A fost constatată formarea unei structuri cu granulație fină atât în zona de indentare, cât și în zona de scratchuri.

La sarcini reduse ($P=10$ mN) deformarea din jurul amprentei, de regulă, se propagă într-o singură microgranulă prin mecanismul *intragranular*. La sarcini mai mari ($P=50-2000$ mN), deformarea are loc în cadrul mai multor granule conform mecanismelor *intergranular* și rotațional. S-a demonstrat caracterul mișcării în salturi la procesul de scratching. Creșterea sarcinii la indenter este însoțită de o scădere a microdureții, precum și al modulului Young, indicilor de plasticitate și rezistență, pentru toate metodele mDPI utilizate. Reducerea mărimii granulelor la mDPI corelează cu rezultatele obținute sub influența fricțiunii prin metodele "metal/metal" și "metal/abraziv". Motivul constă în analogia stării de solicitare în stratul lângă suprafață la diferite metode mDPI: fricțiune, indentare instrumentală, cvasistatică și microscratching. Datele obținute extind înțelegerea mecanismelor de deformare ale oțelului austenitic AISI 316L, ce poate fi util la aplicarea lui practică.